

tillader at indrette Kvistleiligheder til Beboelse, fordi man derved kommer til at blande Samfundslagene noget mere sammen, end Tilfældet vilde være, naar man forbyder det. Det er jo bekendt nok, at i de fleste Huse ere Beboerne i Reglen omtrent af samme Stand helt igjennem fra Stuen og op til øverste Etage, naar netop undtages Kvisten, thi her bo tarveligere, jevnere Folk, og jeg tror ikke, jeg behøver nærmere at paavise, at det har sin Betydning, at de forskellige Samfundslag ikke blive skilte altså snart ad, men at det i alt Fald i nogle Tilfælde finder Sted, at de bo i samme Hus. Forbyder man Kvistleiligheder, vil Følgen deraf være, at Beboerne blive endnu mere skilte, end Tilfældet nu er, eller at Arbejderne komme til udelukkende at bo i Arbejderkvartererne, og Byens indre Kvarterer vilde udelukkende blive beboede af de mere velstaaende Folk. Men naar der nu spørges, om det dog ikke alligevel var rigtigt, at disse Kvistleiligheder med al deres Fattigdom og deres usle Indretninger forsvandt, maa man erindre, at naar Nøden findes i Kvistleiligheden, er det, fordi de fattige Folk dog skulle bo et Sted, og det er da naturligt for dem at søge det billigste Sted, og Følgen af, at man forjager de Fattige fra Kvistleilighederne, vil derfor ikke paa nogen Maade blive, at de Fattige derved blive rigere, men netop, at de Fattige blive fattigere, idet de nødes til at betale mere Husleie for at faae det samme Husrum, og jeg kan derfor ikke se, at man derved gjør de Fattige nogen stor Tjeneste. Hvad den usle Indretning af Kvistleilighederne angaar, da er der jo i denne Bygningslov truffet mangfoldige Bestemmelser om Beboelsesrummene, som sikke mod en daarlig Indretning. Det gjælder lige saa vel om Kvistleiligheder som om alle de andre Leiligheder, at der skal være en Høide af 4 Alen til Loftet, et vist Gulvareal osv. osv., og jeg tror derfor ikke, man skal være bange for, at Kvistleilighederne skulle blive usle; herimod er der truffet tilstrækkelige Forholdsregler i Lovens Bestemmelser. Hvis det i det Hele taget var en principiel Uvillie mod Kvistleilighederne, som havde givet sig Luft i Loven, maatte man være gaaet en anden Vej; man maatte faa ikke alene forbyde Kvistleiligheder i Huse, som ere over 25 Alen høie, men man maatte overhovedet forbyde Kvistleiligheder; thi der er næppe nogen Tvivl om, at Kvistleiligheder i lave Huse maa siges at være mere usunde end i høie Huse, idet nemlig Kvistleiligheder i lave Huse have mindre Udgang til Lys og Luft end Kvistleiligheder i høie Huse. Det

kunde nu ligge nært at antage, at det var for at forhindre Opførelsen af høie Huse, at man har truffet denne Bestemmelse; thi det maa jo erkjendes, at de høie Huse tage Luft og Lys fra deres Omgivelser; men dette Spørgsmaal forekommer mig at være et Spørgsmaal for sig, som ikke bør behandles sammen med Spørgsmaalet om Beboelseskviste. Hvis man fandt, at Husene ikke bør være over 25 Alen høie, vilde det ubetinget være rigtigere at følge det Mindretal, som har foreslået, at der fastsættes en lavere Maximumsgrændse for Høiden. Der findes nemlig under Nr. 26 et Forslag, som gaar ud paa, at det forbydes at bygge Huse høiere end 25 Alen. Jeg skal ikke udtale mig om, hvorvidt det er rigtigt; det er meget muligt, at vi bør vedtage dette Forslag; men naar man iøvrigt finder det tilladeligt at bygge Huse høiere end 25 Alen, skjønner jeg ikke, hvorfor man vil forbyde Folk at bo i Kvistetagen i disse høiere Huse. Det forekommer mig, at Lys og Luft bliver lige godt taget bort fra Omgivelserne af disse høie Huse, enten der bor Folk paa Kvistetagen eller ei. Det kunde jo tænkes, at Motivet til dette Vædringsforslag var, at man vilde forhindre Kasernebygningen, at man vilde forhindre disse Boliger, hvor Folk saaledes bo i mange Sag ovenpaa hinanden. Men hvis dette er Meningen, tror jeg ikke paa nogen Maade, at det opnaas ved Vædringsforslaget. Jeg kan nemlig ikke skjønne rettere end, at det er den letteste Sag af Verden at bygge Huse med 4de Sal og Kvist foruden Stue, som dog holde sig indenfor en Maximumshøide af 25 Alen. Naar man gjør hver Etage rigelig 4 Alen høi og regner 10—12 Tommer for hvert Loftslag, har man fuldt tilstrækkelig Plads indenfor de 25 Alens Grændse til at lave en Kaserne med 4de Sal, Stue og Beboelseskvist. Saa hvis det er Formaålet, naaer man det aldeles ikke ved denne Bestemmelse om, at intet Hus, som er høiere end 25 Alen, maa have Beboelseskvist; man kan med største Lethed faae indrettet saadanne Kaserne i Huse under 25 Alens Høide. Følgen af Bestemmelsen vil altsaa kun være, at man ligefrem tvinger Byggherren til at bygge daarligt, idet han, naar han skal have denne 4de Sal, maa nødes til at gjøre Høiden til Loftet i hver enkelt Etage betydelig mindre end, hvis han havde 2 Alen at løbe paa. Det er nu ikke alene Familieleiligheder man forbyder at indrette paa Kvisten, men ogsaa andre Beboelsesrum, som kunde være Annex til Leiligheder i de øvrige Etager. Jeg kan heller ikke se, at der er noget videre Heldigt derved. Jeg har hørt,